ଛତୁ ଚାଷ

ଗ୍ରାମୀଣ ମହିଳାମାନଙ୍କ ଆତ୍ମନିର୍ଭରତା ପାଇଁ ଏକ ସଫଳ ପନ୍ଥା

ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଲେଙ୍କା, ଲିପି ଦାସ,
ସୁମନ୍ତ କୁମାର ମିଶ୍ର, ରାଜୀବ କୁମାର ବେହେରା ଏବଂ ସଞ୍ଜୟ ସାହା

ଛତୁ ଏକ ସୁସ୍ୱାଦୁ ଏବଂ ସ୍ୱାଦିଷ୍ଟ ଖାଦ୍ୟ ରୂପେ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଆସୁଅଛି । ଗ୍ରୀକ୍ ସଭ୍ୟତାର ଲୋକମାନେ ଏହାକୁ "ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ଖାଦ୍ୟ" ରୂପେ ବିବେଚନା କରୁଥିଲେ । ପୃଥିବୀର କ୍ରମବର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଣୁ ଜନସମୁଦ୍ର ପାଇଁ ଏହା ଯେ ଖାଦ୍ୟର ଏକ ବିକଳ୍ପଭାବେ ସ୍ଥାନପାଇବ, ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଛତୁ ସହଜରେ ହଜମ ହୋଇଥାଏ । ଏହାକୁ ବହୁମୂତ୍ର, କର୍କଟ ରୋଗୀ ଓ ହୃଦରୋଗୀକୁ ଖାଇବାକୁ ଦିଆଯାଇପାରେ । କେତେକଙ୍କର ଭ୍ରମ ଧାରଣା ଥାଏ ଯେ, ଛତୁ ଆମିଷ ଅଟେ, ମାତ୍ର ଏ ଧାରଣା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । କାରଣ, ଛତୁ ଏକ ଫିମ୍ପି ଜାତୀୟ ଉଦ୍ଭିଦ, ଯାହାର କାୟିକ କୋଷଗୁଡ଼ିକ ମାଟି ଭିତରେ ସୁପ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ଥାଏ । ଏକ କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁରୁ ବିଭିନ୍ନ ଦିଗରେ ଗୋଲାକାର କଲୋନୀ କରି ବିକ୍ଷିପ୍ତ ପରିସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଏହା ରହିଥାଏ । ବର୍ଷାଦିନରେ ଜୈବିକ ବିଘଟନ ହେତୁ ମାଟି ନରମ ହୋଇଯିବା ଦ୍ୱାରା ଛତୁର କାୟିକ କୋଷ ଗୁଡ଼ିକରୁ ଅନେକ ଅଙ୍ଗୀୟ ଫଳନର ବିକାଶ ଘଟିଥାଏ, ଯାହାକୁ ଆମେ ଖାଦ୍ୟରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରିଥାଉ । ଛତୁକୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପନିପରିବା ଭଳି ସପ୍ତାହର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନରେ ନିରାମିଷ ଖାଦ୍ୟରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ ।

ଛତୁର ଖାଦ୍ୟଗୁଣ ମାଂସଠାରୁ କୌଣସି ଗୁଣରେ କମ୍ ନୁହେଁ । ଛତୁରେ ଶତକଡ଼ା ୩.୦୭୫ ଭାଗ ପୁଷ୍ଟିସାର, ୩.୮୨ ଭାଗ ଶ୍ୱେତସାର, ୦.୧୮ ଭାଗ ଚର୍ବି ବା ସ୍ନେହସାର ଏବଂ ୧-୨ ଭାଗ ଅଣୁସାର ଥାଏ । ବିଭିନ୍ନ ଅଣୁସାରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କ୍ୟାଲସିୟମ୍ (୦.୦୧୪), ମ୍ୟାଗ୍ନେସିୟମ୍ (୦.୦୬), ପଟାସିୟମ୍ (୦.୩୮୪), ସୋଡ଼ିୟମ୍ (୦.୦୨୬୬), ଫସ୍‌ଫରସ୍ (୦.୦୯୮-୦.୧୪୨), ଗନ୍ଧକ (୦.୦୫୧) ଏବଂ ଲୌହ (୦.୦୦୧-୦.୦୧୯) ବିଭିନ୍ନ ପରିମାଣରେ ମିଳିଥାଏ । ଛତୁରେ ଜୀବସାର ପରିମାଣ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ଥାଏ । ୧୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ଶୁଖିଲା ଛତୁରେ ଥାୟାମିନ୍ ୧ ମି.ଗ୍ରା., ରିବୋଫ୍ଲେବିନ୍ ୫.୨ ମି.ଗ୍ରା., ନାୟାମିନ୍ ୫୮.୧ ମି.ଗ୍ରା. ଓ ପେଣ୍ଟୋଥେଟିକ୍ ଏସିଡ୍ ୨୩ ମି.ଗ୍ରା. ଥାଏ । ଏଥିରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ, ଛତୁରେ ଭିଟାମିନ୍ 'ଖ' ବେଶୀ ପରିମାଣରେ ମିଳିଥାଏ ।

ଆମ ଦେଶ ଏବଂ ପ୍ରଦେଶରେ ସାଧାରଣତଃ ଆମେ ପାଳଛତୁ, ଧିଙ୍ଗିରୀ ଛତୁ ଏବଂ ବଟନ୍ ଛତୁ ଖାଇଥାଉ । ଏହି ତିନି ପ୍ରକାର ଛତୁକୁ ବ୍ୟାବସାୟିକ ଭିତ୍ତିରେ ମଧ୍ୟ ଚାଷ କରାଯାଇପାରୁଛି । ଆମ ପ୍ରଦେଶରେ ପାଳଛତୁ ଓ ଧିଙ୍ଗିରୀ ଛତୁର ପ୍ରସାର ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ହୋଇପାରିଅଛି । ନିମ୍ନରେ ଏହି ଦୁଇଟି ଛତୁର ଚାଷପ୍ରଣାଳୀ, ଉପକରଣର ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଅଛି ।

Scanned by CamScanner

ପାଳଛତୁ ଚାଷ

ପାଳଛତୁ ଚାଷ ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତ ଅଞ୍ଚଳରେ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସଠାରୁ ଅକ୍ଟୋବର ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହାର ଚାଷପାଇଁ ୩୦-୩୫° ସେ.ଗ୍ରେ. ତାପମାତ୍ରା ଓ ଶତକଡ଼ା ୭୦ ଭାଗ ଆର୍ଦ୍ରତା ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ । ଏହା ସୁସ୍ୱାଦୁ ଓ ପୁଷ୍ଟିକର ହୋଇଥିବାରୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଛତୁ ଅପେକ୍ଷା ଏହାର ଚାହିଦା ଅଧିକ ହୋଇଥାଏ । ଗୋଟିଏ ପାଳଛତୁ ବେଡ୍ / ଭାଡି ପାଇଁ ଛତୁ ମଞ୍ଜି ବୋତଲ-୧ଟା, ବେସନ କିମ୍ବା ଚଣା/ମୁଗ ଚୁନ-୩୦୦ ଗ୍ରାମ୍, ଧାନ ନଡା-୩୦ ବିଡା (୧.୫ ଫୁଟ ଲମ୍ବ) ଏବଂ ଛତୁ ଫୁଟିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାକୁ ଘୋଡାଇବା ପାଇଁ ଗୋଟାଏ ପଲିଥିନ୍ (ବିଶେଷତଃ ଧଳାରଙ୍ଗର) ଦରକାର ହୋଇଥାଏ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଧାନ ନଡା (ଅଗକୁ କାଟି) ଲମ୍ବ ଆକାରର ଏକ ଭାଡି ମାଟି ପ୍ରଥମରୁ ସାମାନ୍ୟ ଉଚ୍ଚରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ପଡେ । ତିରିଶି ବିଡା ନଡାକୁ ରାତିସାରା ପାଣିରେ ଭିଜାଇ ତା'ପରଦିନ ଭଲ ଭାବରେ ଛାଣିଦିଆଯାଏ । କାନ୍ଥରେ ଡେରିକରି ରଖିବା ପରେ ପାଣିକୁ ଗରମ କରି ବିଡା ଗୁଡ଼ିକରେ ଢାଳି ଦିଆଯାଏ, ଫଳରେ ଆଂଶିକ ବିଶୋଧନ ହୋଇଥାଏ । ଭାଡି ଉପରେ ପ୍ରଥମ ସ୍ତରରେ ଭିଜା ନଡାକୁ ରଖି ତା'ର ଚାରିକଡରେ ଛତୁମଞ୍ଜି ଛତୁ ବୋତଲରୁ ଲୁହାକାଠି ଦ୍ୱାରା କାଢ଼ି ମୋଟ ତିନିଭାଗରୁ ଭାଗେ ଚାରିକଡରେ ବିଛାଯାଏ । ଛତୁମଞ୍ଜି ଉପରେ ତିନିଭାଗ ବେସନରୁ ଏକ ଭାଗ ମଧ୍ୟ ପକାଯାଏ । ବିପରୀତ ଦିଗରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଗ ନଡାକୁ ବିଛାଇ ଛତୁମଞ୍ଜି ଓ ବେସନକୁ ପ୍ରଥମ ସ୍ତରଭଳି ତିଆରି କରାଯାଇଥାଏ । ଶେଷରେ ଉପର ସ୍ତର ଭାବେ ଭିଜା ନଡାକୁ ଭଲ ଭାବରେ ରଖି ଚାରିକଡରେ ଏବଂ ମଝିରେ ମଧ୍ୟ ଛତୁମଞ୍ଜିକୁ ବିଛାଇ ଦିଆଯାଏ, ଛତୁମଞ୍ଜି ଉପରେ ବେସନ ବିଛାଇ ଦିଆଯାଏ । ସର୍ବଶେଷରେ ଅଛ ବଳିଥିବା ନଡାକୁ ଖୋଲି ଉପର ସ୍ତରକୁ ଘୋଡାଇ ଦିଆଯାଏ । ସମସ୍ତ ଛତୁ ବେଡ୍ କୁ ଏକ ଧଳା ପଲିଥିନ୍ ଦ୍ୱାରା ଭଲଭାବରେ ଘୋଡାଇ ସୁତୁଲି ଦ୍ୱାରା ବାନ୍ଧି ଦିଆଯାଏ ।

ବେଡ୍ ତିଆରି ହେବାର ୮-୧୦ ଦିନ ପରେ ପଲିଥିନ୍ କୁ ଖୋଲି ୨-୩ ଲିଟର ପାଣି ସମୁଦାୟ ବେଡ୍‌ରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ସିଞ୍ଚିଦିଆଯାଏ । ଛତୁ ଫୁଟିବା ପରେ ପଲିଥିନ୍ କୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଖୋଲି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ପାଣି ସିଞ୍ଚନ କରାଯାଇଥାଏ । ଛତୁ ଫୁଟିବାଠାରୁ ୫-୬ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭଲ ଭାବରେ ଯତ୍ନ ନେଇ ଅମଳ କରାଯାଇଥାଏ ଏବଂ ବେଡ୍ ରୁ ବ୍ଲେଡ୍ ଦ୍ୱାରା କାଟି ତୋଳି ଖିଆଯାଇଥାଏ ବା ବଜାରରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଦରରେ ବିକ୍ରି କରାଯାଇଥାଏ । ଗୋଟିଏ ଭଲ ଛତୁ ବେଡ୍ ରୁ ହାରାହାରି ୨ କି.ଗ୍ରା. ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଛତୁ ୨/୩ ଥର ଅମଳ କରାଯାଇଥାଏ, ଯାହାର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ୨୦୦ ଟଙ୍କା ହୋଇଥାଏ ।

ଗୋଟିଏ ଛତୁ ବେଡ୍ କରିବା ପାଇଁ ମୋଟ ୭୫ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡିଥାଏ (୩୦ ବିଡା ଧାନ ନଡା-୩୦ ଟଙ୍କା, ଗୋଟାଏ ଛତୁ ବୋତଲ-୧୩ ଟଙ୍କା, ବେସନ ୩୦୦ ଗ୍ରା.-୨୪ ଟଙ୍କା, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ- ୮ ଟଙ୍କା) । ଅତଏବ, ଗୋଟିଏ ଛତୁ ବେଡ୍ ଚାଷ କଲେ, ହାରାହାରି ୧୨୫ ଟଙ୍କା (୨୦୦ ଟଙ୍କା -୭୫ ଟଙ୍କା) ଲାଭ ହୋଇଥାଏ । ଯଦି ଜଣେ ଶିକ୍ଷିତ ଯୁବକ/ଯୁବତୀ ପ୍ରତିମାସରେ ବ୍ୟବସାୟିକ ଭିତ୍ତିରେ ୨୦୦ ଛତୁ ବେଡ୍ କରେ(ଏକ ବିଶେଷ ନଡା ଛପର ବିଶିଷ୍ଟ ଘର ବନାଇ), ତେବେ ସେ ପ୍ରତିମାସରେ ହାରାହାରି ୨୫,୦୦୦ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲାଭ ପାଇଥାଏ ।

ଧିଙ୍ଗିରୀ ଛତୁଚାଷ

ପାଳଛତୁ ଓ ଅନ୍ୟଛତୁ ପରି ଏହା ମଧ୍ୟ ଏକ ସୁସ୍ୱାଦୁ ଖାଦ୍ୟୋପଯୋଗୀ ଛତୁ । ଏହାକୁ ଆମେ ଶୀତଦିନେ, ସାଧାରଣତଃ ଅକ୍ଟୋବର ମାସଠାରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଷ କରି ପାରିବା । ପାଳଛତୁଠାରୁ ଏହା ଦେଖିବାପାଇଁ ଅଲଗା । ଏହାର ରଂଗ ମଇଳା କିମ୍ବା ବାଦାମୀ ରଂଗର । ଆକୃତି ନାଭି କିମ୍ବା ଶାମୁକା ପରି, ଗାଲି ଧଳା, ଡେମ୍ଫ ଅତି ଛୋଟ ।

ପ୍ରତି କିଲୋଗ୍ରାମ୍ ତାଜା ଧିଙ୍ଗିରୀ ଛତୁରେ ୯-୧୦ ଗ୍ରାମ୍ ଜଳୀୟ ଅଂଶ, ୧୧ ଗ୍ରାମ୍ କଡାଳିଆ ଅଂଶ, ୨୮ ଗ୍ରାମ୍ ପୁଷ୍ଟିସାର, ୧୦ ଗ୍ରାମ୍ ଧାତୁସାର ମିଳିଥାଏ । ଜୀବସାର ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ମିଳିଥାଏ । ୧୯୮୬ ମସିହାରେ ପ୍ରଥମେ ମହୀଶୂରରେ ଏ ଛତୁ ଚାଷ କରାଯାଇଥିଲା । କାଳକ୍ରମେ ଏହାର ଚାଷ ସର୍ବତ୍ର ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ସାମାନ୍ୟଥଣ୍ଡା (୨୦-୩୦° ସେଲସିୟସ୍) ଏବଂ ଅତି ଆର୍ଦ୍ର (୮୦ ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ) ପରିବେଶରେ ଧିଙ୍ଗିରୀ ଛତୁ ଫୁଟେ । ଏ ଛତୁ ଫୁଟିବା ଉପରେ ଆଲୋକର କୌଣସି ପ୍ରଭାବ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ ନାହିଁ । ଉପଯୁକ୍ତ ତାପମାତ୍ରା ଓଡ଼ିଶାର ଅଧିକାଂଶ ଅଞ୍ଚଳରେ ଶୀତ ଋତୁରେ ମିଳିଥାଏ । ଏହାର ଚାଷ ପ୍ରଣାଳୀ ପାଳଛତୁଠାରୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଲଗା ।

ଗୋଟିଏ ଧିଙ୍ଗିରୀ ଛତୁ ବେଡ୍ ପାଇଁ ଛତୁମଞ୍ଜି ବୋତଲ-୧ଟା, ୨-୩ କି.ଗ୍ରା. କଟା ଧାନ ନଡା, ୨.୫ ଫୁଟ X ୧.୫ ଫୁଟ ଆକାରର ଧଳା ପଲିଥିନ୍ (ଦୁଇପଟ ମୁହଁ ଖୋଲାଥିବା) ଏବଂ ସିଝାଗହମ ୨୫୦ ଗ୍ରାମ୍ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ । ସାଧାରଣତଃ ୩-୪ ଧାନ ନଡା ବିଡା ସଂଗ୍ରହ କରି ତାକୁ ଭଲ ଭାବରେ ଝାଡି ୧-୧.୫ ଇଞ୍ଚ ଆକାରର କାଟି ରାତିସାରା ପାଣିରେ ଭିଜାଯାଏ । ତା'ପର ଦିନ ତାକୁ ଗରମ କରି ଥଣ୍ଡା କରିଦିଆଯାଏ । ଭଲ ଭାବରେ ତାକୁ ଛାଣି ଛାଇରେ ଶୁଖାଯାଏ । ପଲିଥିନ୍‌ର ଗୋଟିଏ ଖୋଲା ମୁହଁକୁ ବାନ୍ଧି ସେଥିରେ ପ୍ରଥମସ୍ତର ଭାବେ ୧ମ ଭାଗ କଟାନଡା ରଖାଯାଏ । ତା'ର ଚାରିକଡ ଏବଂ ମଝି ଅଂଶରେ ୧ମ ଭାଗ ଛତୁମଞ୍ଜିକୁ ବିଛାଇ ଦିଆଯାଏ ଏବଂ ତା'ଉପରେ ସିଝା ଗୋଟା ଗହମକୁ ରଖିଦିଆଯାଏ । ପ୍ରଥମସ୍ତର ଉପରେ ୨ୟ ଭାଗ ନଡାକୁ ପ୍ରଥମ ଭାଗ ଉପରେ ରଖାଯାଇ ଚାରିକଡରେ ଛତୁମଞ୍ଜି ଓ ସିଝା ଗହମକୁ ରଖାଯାଏ । ସେହିଭଳି ୩ୟ ଭାଗ ନଡା ଓ ୩ୟ ଭାଗ ଛତୁମଞ୍ଜି ଦ୍ୱାରା ୩ୟ ସ୍ତର ତିଆରି କରାଯାଇଥାଏ । ସର୍ବଶେଷ ସ୍ତର ଉପରେ ନଡା ରଖି ସେଥିରେ ଚାରିକଡ ଓ ମଝି, ସବୁଅଂଶରେ ଛତୁମଞ୍ଜି ଓ ସିଝା ଗହମ ରଖାଯାଏ । ସର୍ବଶେଷରେ ଉପରେ ଭାଗରେ ପତଳା ଭାବରେ କଟାଭିଜା ନଡାକୁ ଘୋଡାଇ ଦିଆଯାଏ । ଏକ ଲୁହା କାଠିଦ୍ୱାରା ଛତୁ ବେଡର ଚାରିକଡରେ କେତୋଟି କଣା କରାଯାଇଥାଏ । ଫଳରେ କଟା ଧାନ ନଡାରେ ଅଧିକ ଜଳୀୟ ଅଂଶ ଥିଲେ ତାହା ବାହାରି ଆସେ ।

ଛତୁ ବେଡ୍ ତିଆରି କରାଯିବାର ୧୦-୧୨ ଦିନ ପରେ ଛତୁ ଫୁଟିବା ଆରମ୍ଭ କରେ । ସେତେବେଳେ ଛତୁ ବେଡ୍ / ପିଣ୍ଡୁଳାରୁ ଜରିକୁ ଭଲ ଭାବରେ ବାହାର କରି ଭଲ ଭାବରେ ସର୍ଫ୍ ଗୁଣ୍ଡ ଦ୍ୱାରା ଧୋଇ ଦିଆଯାଏ । ଯାହାଦ୍ୱାରା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଛତୁବେଡ୍ ତିଆରିରେ ମଧ୍ୟ ଦରକାରରେ ଆସିଥାଏ । ଜରି ଖୋଲିବାପରେ ଛତୁ ବେଡ୍/ପିଣ୍ଡୁଳାକୁ ଶିକା କରି ଟାଙ୍ଗି ଦିଆଯାଏ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକଦିନ ୧-୧.୫ ଲିଟର ପାଣି ସିଞ୍ଚାଯାଏ । ୭-୮ ଦିନ ପରେ ଛତୁ ତୋଳିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ୨-୩ ଥର ଛତୁ ତୋଳାଯାଇଥାଏ । ଦେଖାଯାଇଛି ଯେ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧିଙ୍ଗିରୀ ଛତୁ ବେଡ୍ ରୁ ୧.୫ କି.ଗ୍ରା. ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଛତୁ ମିଳିଥାଏ । ଯାହାର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ୧୦୫ ଟଙ୍କା ହୋଇଥାଏ ।

Scanned by CamScanner

ଗୋଟିଏ ଧିଙ୍ଗିରୀ ଛତୁ ବେଡ୍ / ପିଣ୍ଡୁଳା ପାଇଁ ମୋଟ ୩୨ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡିଥାଏ (ଛତୁ ବୋତଲ ୧ଟା-୧୩ ଟଙ୍କା, ଗୋଟା ଗହମ ୨୫୦ ଗ୍ରା.-୮ ଟଙ୍କା/ ନଡା ୩-୪ ବିଡା-୪ ଟଙ୍କା /ପଲିଥିନ୍-୪ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ-୩ ଟଙ୍କା) । ଅତଏବ, ଗୋଟିଏ ଧିଙ୍ଗିରୀ ଛତୁ ବେଡ୍ ଚାଷ କରିବାରେ ୭୩ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲାଭ ଆସିଥାଏ । ବ୍ୟାବସାୟିକ ଭିତ୍ତିରେ ପ୍ରତିମାସରେ ହାରାହାରି ୩୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲାଭ ମିଳିଥାଏ।

ଉପରୋକ୍ତ ଆଲୋଚନାରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ହେଉଛି ଯେ, ଛତୁଚାଷ (ପାଳ ଛତୁ ଓ ଧିଙ୍ଗିରୀ ଛତୁ) ବର୍ଷସାରା କରାଯାଇପାରିବ। ବ୍ୟାବସାୟିକ ଭିତ୍ତିରେ ଚାଷକରିବାକୁ ହେଲେ, କଟକ ଓ ଭୁବନେଶ୍ୱର ସହର ଉପରେ ନିର୍ଭର ନ କରି, ଦୂରାନ୍ତ ଗ୍ରାମର ମହିଳାମାନେ ଉପଯୁକ୍ତ ଛତୁ ଚାଷ ଓ ଛତୁ ବିହନ ଉତ୍ପାଦନ ଉପରେ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ନେଇ ନିଜେ ମଧ୍ୟ ଛତୁ ବିହନ ଉତ୍ପାଦନ କରିପାରିବେ । ସେହି ଛତୁମଞ୍ଜି ବୋତଲକୁ ନିଜର ଛତୁ ଚାଷ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିନିଯୋଗ କରିବା ସହିତ ଅନ୍ୟ ଛତୁଚାଷୀଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ବିକ୍ରି କରିପାରିବେ । ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ (ଓ.ୟୁ.ଏ.ଟି), ଭୁବନେଶ୍ୱର ଅଧୀନରେ ଥିବା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିଷୁବମଣ୍ଡଳୀୟ ଛତୁଚାଷ ଓ ତାଲିମ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରୁ ନିୟମିତ ବ୍ୟବଧାନରେ ଶିକ୍ଷିତ ଯୁବକ / ଯୁବତୀମାନେ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ନେଇ ଛତୁଚାଷ ଓ ବିହନ ଉତ୍ପାଦନ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେଲେଣି।

ଅଧିକ ଛତୁ ଉତ୍ପାଦନ ହେଲେ ବଜାରରେ ବିକ୍ରିବଟା ପାଇଁ ସମସ୍ୟା ଉପୁଜିପାରେ । ଏହାର ସମାଧାନ ପାଇଁ, ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଗଠନ କରି ବଜାରରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଦାମରେ ବିକ୍ରି କରିପାରିବେ ଏବଂ ଯଥେଷ୍ଟ ଲାଭବାନ୍ ହୋଇପାରିବେ । ଆମେମାନେ ଦୂରଦୂରାନ୍ତରେ ଥାଇ ମଧ୍ୟ ଛତୁ ଖାଇବା ପାଇଁ କଟକ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ରାଉରକେଲା ଆଦି ସହରମାନଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର ନକରି ଛତୁ ଉତ୍ପାଦନ କରି ନିଜେ ଓ ନିଜ ପରିବାର ସଦସ୍ୟ ଛତୁ ବ୍ୟଂଜନ ଖାଇବା ସହିତ ଛତୁରୁ ଛତୁ ସୁପ୍ , ଛତୁ ଆଚାର, ଛତୁ ପକୁଡି ଆଦି ଅନେକ ସୁସ୍ୱାଦୁ ଖାଦ୍ୟ ତିଆରି କରି ଖାଇପାରିବେ ଏବଂ ତାହାର ସ୍ୱାଦର ମଜା ନେଇ ପାରିବେ । ଛତୁଚାଷ ଓ ଛତୁମଞ୍ଜି ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଜାତୀୟ ଧାନ ଗବେଷଣା ସଂସ୍ଥାନର ବୈଜ୍ଞାନିକ ତଥା ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ କୃଷି ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ମଧ୍ୟ ନେଇପାରିବେ।

ଛତୁଚାଷ

Farmer FIRST
Enriching Knowledge - Integrating Technology

ଏନ୍.ଆର୍.ଆର୍.ଆଇ. ଫାର୍ମର ଫାର୍ଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ଇଏପି-୨୨୮)

ବୈଷୟିକ ଇସ୍ତାହାର-୧୧, ମାର୍ଚ୍ଚ - ୨୦୧୮

© ସମସ୍ତ ସତ୍ତ୍ୱ ସଂରକ୍ଷିତ-ଜାତୀୟ ଧାନ ଗବେଷଣା ଅନୁଷ୍ଠାନ, କଟକ-୭୫୩୦୦୬, ଓଡ଼ିଶା
(ଆଇ.ଏସ୍.ଓ ୯୦୦୧:୨୦୦୮ ପ୍ରମାଣିତ ଅନୁଷ୍ଠାନ)
ଦୂରଭାଷ : +୯୧-୬୭୧-୨୩୬୭୭୫୭; PABX : +୯୧-୬୭୧-୨୩୬୭୭୬୮-୭୮୩;
Fax: +୯୧-୬୭୧-୨୩୬୭୬୬୩; ଇମେଲ୍: director.nrri@icar.gov.in | directorcrricuttack@gmail.com

ଚିତ୍ରୋଉଲନ : ଭଗବାନ ବେହେରା ଓ ପ୍ରକାଶ କର
ଓଡ଼ିଆ ମୁଦ୍ରାଲେଖକ : ସୁଜାତା ମହାନ୍ତି
ପ୍ରକାଶକ : ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଜାତୀୟ ଧାନ ଗବେଷଣା ଅନୁଷ୍ଠାନ, କଟକ-୭୫୩୦୦୬, ଓଡ଼ିଶା
ମୁଦ୍ରଣ : ପ୍ରିଣ୍ଟଟେକ୍ ଅଫ୍‌ସେଟ୍, ଭୁବନେଶ୍ୱର

Scanned by CamScanner